

A. Kolodiy. Activities of non-governmental pension funds in Ukraine.

Summary

The existing system of pension insurance and maintenance in Ukraine, which consists of three levels, is described. The emphasis was placed on the need for further development of non-state pension funds in Ukraine. The directions of improvement of activity of non-state pension funds for the future are outlined.

Keywords: joint system, the funded system, private pension provision, pension fund.

Коць О. О.

*Канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри фінансів,
Національний університет «Львівська політехніка»*

*м. Львів, Україна
olha.o.kots@lpni.ua*

Олас В. Б.

*Магістр кафедри фінансів
Національний університет «Львівська політехніка»*

*м. Львів, Україна
olasvict@gmail.com*

ДОВГОСТРОКОВЕ СТРАХУВАННЯ ЖИТТЯ ЧИ БАНКІВСЬКИЙ ДЕПОЗИТ: ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА

У тезах досліджено можливості для населення щодо збереження на нагромадження власних заощаджень. Виконано порівняне аналізування договорів довгострокових депозитів та довгострокового страхування життя. Запропоновано альтернативне рішення про кращий варіант вкладення коштів для фізичних осіб.

Ключові слова: заощадження, депозит, страхування життя, порівняння, проценти

В Україні впродовж уже тривалого часу найпопулярнішим варіантом для збереження на нагромадження заощаджень є банківський депозит. Цьому сприяє розвинута мережа банківських установ (наявність філій, відділень тощо), високі процентні ставки по депозитах (10-13% у гривні), зручність та доступність інформації по депозитах (в Інтернет мережі), а також (донедавна) відносно стійка, у порівнянні з іншими можливостями для капіталовкладень, банківська система України.

Однак, фінансова криза 2014 р. зумовила скорочення кількості банків в Україні та їхнє закриття (кількість діючих банків за станом на 01.09.2017 р. в Україні становить 88, хоча за станом на 01.01.2014 р. діяло 180 банків). Також впродовж 2016-2017 рр. відбулася націоналізація найбільшого приватного

банку України – ПАТ КБ «Приватбанк», має місце різке падіння процентних ставок за депозитами. Усе це у сукупності суттєво знизило рівень довіри населення до банківської системи України та сприяло пошуку інші альтернативних шляхів збереження та нагромадження заощаджень. Однією із таких альтернатив є укладання довгострокових договорів страхування життя, що підтверджується зростанням обсягу страхових премій за ними [2].

Хоча вкладення коштів на банківський депозит і здійснення страхових платежів з метою одержання страхової суми після закінчення дії договору є принципово різними операціями з точки зору фінансового змісту, однак населення часто розглядає обидва з них як спосіб збереження та нагромадження заощаджень. У зв'язку з цим все частіше виникає питання, що є вигіднішим: вкладення коштів на депозит чи оформлення договору страхування життя.

Проаналізувавши український ринок банківських депозитів та довгострокового страхування життя, можемо сформувану порівняльну характеристику обох варіантів (табл. 1).

Таблиця 1 Порівняльна характеристика банківських депозитів і договорів довгострокового страхування життя як способів збереження та нагромадження заощаджень

Ознака порівняння	Банківський депозит	Довгострокове страхування життя
Дохідність	Порівняно вищі річні процентні ставки (в середньому 13,9% станом на серпень 2017 р.) [1]	Порівняно низькі процентні ставки (зазвичай не перевищують 10% інвестиційного прибутку і залежать від успішності розміщення коштів страховою компанією)
Мобільність розміщених коштів	Терміни розміщення депозитів у банках зазвичай у межах від 1 місяця до 1 року, з правом пролонгації	Договір укладається мінімум на 10 років, при чому можливість дострокового отримання коштів без суттєвих втрат відсутня
Надійність	Гарантія повернення коштів з боку ФГВФО: за українським законодавством, державою гарантується повернення вкладів фізичних осіб в межах до 200 000 грн.	Виплати за договором довгострокового страхування життя не гарантуються зовнішніми суб'єктами
Втрати (прямі і непрямі)	Витрати на розміщення депозиту відсутні. Однак фіксована процента ставка не дає захисту від непрогнозованої інфляції	Наявні значні втрати на етапі сплати страхової суми (у середньому до 20% річної страхової премії передається страховику). Страховики декларують перевищення рівня інвестиційного доходу над рівнем інфляції, однак гарантії цьому не надається
Зобов'язання, що виникають перед клієнтом	У клієнта не виникає жодних додаткових фінансових зобов'язань перед банком. У певних межах клієнт здатний регулювати розмір депозиту	Перед особою, яка підписала договір довгострокового страхування життя, виникає зобов'язання регулярно сплачувати страхові премії. Порушення зобов'язань зумовлює санкції, аж до розірвання договору із

Ознака порівняння	Банківський депозит	Довгострокове страхування життя
	(якщо таке передбачено договором) і / або розміщувати нові депозити	неповним поверненням коштів
Переваги клієнтів після підписання договору	Зобов'язання банку полягають лише у своєчасній виплаті клієнту основної суми депозиту і процентів за ним	Крім виплат страхової суми вкінці терміну дії договору, страхувальник або пов'язана особа має право на передчасне отримання страхової суми у разі смерті чи важкого каліцтва застрахованого, а також на отримання інвестиційного доходу

Джерело: сформовано авторами

Отже, основні переваги банківського депозиту полягають у гнучкості розміщення коштів і порівняно вищій дохідності, а страхування життя – у наявності додаткового забезпечення та інвестиційного доходу. Оцінивши ці переваги на конкретному прикладі, можна приймати рішення про кращий варіант вкладення коштів для фізичної особи. Вважаємо, що найоптимальнішим є поєднання обох способів збереження та нагромадження заощаджень за умови користування послугами надійних фінансових установ (таких, що входять до міжнародних фінансових груп, мають тривалу історію функціонування на ринку, бездоганну ділову репутацію тощо).

Список використаних джерел:

1. Офіційний сайт Національного банку України. Процентні ставки банків за строковими депозитами фізичних осіб [Електронний ресурс] – Режим доступу : <https://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=54032>.
2. Онлайн-журнал «Фориншурер. Статистичні звіти по страховому ринку України за 2012-2017 рр. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <https://forinsurer.com/stat>

O. Kots, V. Olas. Long-term life insurance or bank deposit: comparative characteristics. Summury

In the theses, opportunities for the population to save on the accumulation of their own savings are explored. A comparative analysis of long-term deposit agreements and long-term life insurance has been performed. The alternative solution for the best variant of investment of funds for individuals is offered.

Keywords: savings, deposit, life insurance, comparisons, interest